

Het gevaar van rijkdom volgens Jakobus

Jakobus 1:9 - 5:6

Rijkdom

Laat ik u meteen vragen om dit artikel niet opzij te leggen omdat u niet rijk bent. Rijkdom in de brief van Jakobus staat immers voor een heel concept waarvan iedere gelovige last kan van hebben. De vermaningen aan het adres van de rijken in Jakobus' tijd hebben dus ook ons vandaag heel wat te zeggen. In dit artikel willen we dan ook nagaan wat Jakobus precies tot de rijken van zijn tijd te zeggen had én wat de toepassingen daarvan zijn voor ons vandaag.

Jakobus spreekt over de rijken, omdat het in zijn tijd vooral de rijken waren die het onrecht bedreven waartegen hij waarschuwt. Ook in onze tijd is er wat betreft de ongelovigen daarin nog niets veranderd. Onder de gelovigen echter hoeft het niet per se de (materiële) rijkdom te zijn die ons parten speelt. Om ons de praktische lessen eigen te maken moeten we 'rijkdom' ook als een concept zien dat eigenbelang, egoïsme, hoogmoed, aanzien, en dergelijke meer insluit. En daar kan elke gelovige door geplaagd worden.

Verschillende keren heeft Jakobus het in zijn brief over rijkdom en over de rijke. Telkens is het niet fraai wat Jakobus daarover te zeggen heeft. Hij klaagt echter niet het rijk zijn op zichzelf aan, maar waarschuwt veeleer voor de gevaren die rijkdom of het rijk zijn met zich meebrengt. Er zijn verschillende getuigenissen onder gelovigen dat rijk zijn niet per se verkeerd hoeft te zijn of een onweerstaanbare bedreiging voor het geloofsleven is. Het kán dat wel zijn, maar hóéft dat niet te zijn. Vele rijke gelovigen hebben God en hun medegelovigen gediend met de rijkdom die hun was toevertrouwd. Als goede rentmeesters hebben zij het hun toevertrouwde goed besteed. Als we dat bekijken in het bredere concept, dan kunnen we opmerken dat er heel wat gelovigen zijn die vooraanstaande plaatsen hebben gehad in de gemeente en die positie niet misbruikt hebben, die gaven en talenten hebben gehad en ze goed gebruikt hebben.

Anderzijds – en hoe treurig is het! – zijn er ook heel wat gelovigen bezweken voor de verlokking van de rijkdom. Laat dit voor elke gelovige een waarschuwing

zijn niet in de ban van de rijkdom te raken! In het bredere concept beschouwd, moeten we helaas ook opmerken dat er evenzeer gelovigen zijn geweest die hun positie in de gemeente en hun gaven wel degelijk misbruikt hebben voor eigen eer, invloed en macht. Of, dat er gelovigen zijn geweest die zélf veel wilden zijn (vgl. Rom. 12:3).

Rijkdom is echter een relatief begrip. Wie is arm en wie is rijk? Dat hangt voornamelijk af van de vraag met wie je jezelf vergelijkt. Als je jezelf vergelijkt met de rijken, dan ben je straatarm. Als je jezelf echter vergelijkt met de armen der aarde, dan ben je steenrijk. Zo is er in de gelijkenis van het koninkrijk in Matteüs 18:21-35 een slaaf die straatarm is in vergelijking met zijn koning, terwijl hij rijk is in vergelijking met een medeslaaf. Dit om aan te geven dat het niet gaat om rijkdom als zodanig. Ook wie niet rijk is, kan met zijn hart verknocht zijn aan rijkdom, hoe gering die rijkdom dan ook is. Zowel wie rijk is als wie arm is, kan een slaaf zijn van de mammon. Iemand heeft eens gezegd: 'Geld is een fantastische slaaf, een vreselijke meester en een gruwelijke god'. Ik wil hiermee zeggen dat je niet noodzakelijk bijzondere gaven of een leidinggevende positie in een gemeente moet bezitten om toch last te hebben van eigenbelang, egoïsme, hoogmoed, aanzien, e.d. Dit zijn slechts inleidende gedachten om iedereen (mijzelf inclusief) op te roepen de lessen uit de brief van Jakobus ter harte te nemen, of we onszelf nu als rijk beschouwen of niet.

De rijke in de brief van Jakobus

Vooreerst moeten we nog de vraag stellen: Wie is de rijke in de brief van Jakobus? Gaat het hier over rijke gelovigen of rijke ongelovigen? Jakobus schrijft immers aan de twaalf stammen in de verstrooiing (Jak. 1:1). Dat is dus principieel gezien *geheel* Israël, zowel de gelovigen als de ongelovigen onder hen. Hij zal wel voornamelijk zijn broeders, de gelovigen, hebben willen bereiken.

Toch moeten we ook kijken naar de situatie zoals die toen was. De eerste christenen waren Joden en kwamen

vaak nog samen in de synagoge. Zo wordt er in Jakobus 2:2 ook letterlijk gesproken over de synagoge. De situatie die Jakobus in hoofdstuk 2:2-3 beschrijft, is er dan ook typisch een zoals die toen plaatsvond. Doordat de eerste christenen Joden waren, was alles nog heel sterk verbonden met het Jodendom. In de synagogen kwamen aanvankelijk dus zowel gelovigen als ongelovigen samen. In de synagoge was er ook ruimte om te spreken, zoals we lezen dat zowel Jezus als Paulus dat deden. Jakobus richt zich tot een dergelijk gezelschap. Als we dat eenmaal begrijpen, kunnen we verder gaan nadenken over de rijke, zoals Jakobus erover spreekt.

Jakobus heeft immers niet veel op met de rijke, zoals we dat ook vaak in de evangeliën zien. Het steeds terugkerende kenmerk van de rijke blijkt telkens te zijn dat deze *geen rekening houdt met God*. Het lijkt er dan ook heel sterk op dat de rijke in de brief van Jakobus voornamelijk een *ongelovige* is. De praktijken van de rijke zoals die door Jakobus beschreven worden, kunnen haast niet op gelovigen slaan. Natuurlijk zijn er ook rijke gelovigen, dat is altijd zo geweest. Maar de rijken waar Jakobus op doelt lijken degenen te zijn die vroom in de synagogen zaten, terwijl zij eigenlijk helemaal niet rekenden met God.

In Jakobus 1:9 ligt nog een kleine opening om ook aan rijke *gelovigen* te denken, namelijk zij die wel degelijk hun geringheid beseften. Een gelovige die rijk is, zal niet roemen in zijn rijkdom maar in zijn geringheid. Al de andere plaatsen waar Jakobus het over rijken heeft, lijken weinig mogelijkheid te geven om daarbij aan gelovigen te denken. Zij doen anderen geweld aan en slepen hen voor de rechtbank (Jak. 2:6), en lasteren zodoende de goede naam die over de gelovigen aangeroepen is (vs. 7). In Jakobus 4:13vv. wordt vooralsnog enkel gezegd dat zij zaken doen zonder daarbij rekening te houden met God. Maar het vervolg in Jakobus 5:1-6 klaagt hen bovendien aan dat zij hun rijkdom vergaard hebben door ernstige wanpraktijken (vs. 4), die tegen de Mozaïsche wet ingingen (Lev. 19:13; Deut. 24:25).

Laten we echter niet denken dat gelovigen geen wanpraktijken erop na kunnen houden. Is het niet zo dat elke gedrag dat niet strookt met Gods normen van gerechtigheid, genade en liefde per definitie al als wanpraktijk dient bestempeld te worden? Jakobus gaat zover dat hij de rijken moord ten laste legt, wellicht doelend op de ware Rechtvaardige, de Heer Jezus (Jak. 5:6). Het is moeilijk deze praktijken toe te schrijven aan gelovigen, hoewel ook Paulus de kwestie van de rechtbank moest aankaarten omdat die voorkwam onder gelovigen (1 Kor. 6). En is het niet zo dat de Heer Jezus ons leert dat haat of wrok zo goed als gelijkgesteld worden met moord? Het ligt echter voor de uitlegging waarschijnlijker om bij de rijken in de brief van Jakobus te denken aan de ongelovige rijken die in de synagoge zaten. Zij krijgen een veeg uit de pan waardoor hun hart en geweten geraakt moest worden, om hen tot inkeer te brengen. Jakobus houdt hun dan ook de dreiging van Gods komende gericht

voor. Maar de gelovige zal zich ook voor zijn daden moeten verantwoorden voor de rechterstoel van Christus. Dan wordt hetgeen Jakobus over en tot de rijken te zeggen heeft begrijpelijk en bovendien bevatbaar.

In de passages waar Jakobus het heeft over de rijken, zullen we voor de uitlegging ervan dus allereerst moeten denken aan Joodse *ongelovigen*. Hebben deze passages dan niets tot ons te zeggen vandaag? Natuurlijk wel! Wanneer we kijken naar de context van het gedeelte waarin Jakobus over de rijken komt te spreken, dan merken we dat hij daarmee een bedoeling heeft. Jakobus geeft immers geen theoretische uiteenzetting over rijkdom op zich. Anders had hij al zijn opmerkingen aan het adres van de rijken wel in een gedeelte van zijn brief kunnen samenbundelen. Dat doet hij echter niet. Door heel zijn betoog heen brengt hij het thema rijkdom ter sprake. Dat doet hij niet lukraak, maar *op een bepaalde plaats en met een bepaalde bedoeling*. Daarbij stellen we ons dan de vraag: *Waarom zegt Jakobus dit nu precies hier?* Daarom moeten we steeds de vraag stellen naar de *context*. We mogen de gedeelten over de rijke niet zomaar naast ons neer leggen alsof ze ons niets te zeggen hebben. We lezen hetgeen Jakobus over de rijken te zeggen heeft dus allereerst als bestemd voor de rijke ongelovige Joden, die deze vermaningen ook hoorden in de synagoge wanneer zijn brief werd voorgelezen. Maar eveneens lezen we het als morele en praktische lessen voor alle gelovigen.

Eerste gevaar:

Onafhankelijkheid van God (Jak. 1:9-11)

De eerste keer dat Jakobus een gevaar van rijkdom aangeeft, gebeurt dat in de context van verzoeken. In Jakobus 1:2-12 gaat het over verzoeken van buitenaf die de gelovige overkomen door dat mensen hen omwille van hun geloof slecht bejegenen. Deze overkomen je en kun je niet afwenden. De verzen 13-15 gaan over verzoeken van *binnenuit* die ontstaan door eigen begeerte, waardoor er verleiding kan zijn. Tegen deze verzoeken kun je nee zeggen. Wanneer ons verzoeken overkomen, dan is het maar de vraag hoe wij daarop reageren. Het is alvast de goede houding om een verzoeking of beproeving te beschouwen als een kans om geestelijk te groeien (vs. 2-4). Toch weten we niet altijd hoe we moeten reageren. Dan stellen we ons de vraag hoe God zou willen dat we reageren. Hoe past het een kind van God (vs. 18), om in een bepaalde verzoeking te handelen? Het kan ons immers ontbreken aan de nodige wijsheid (vs. 5). Het advies dat Jakobus dan geeft, is om het eenvoudig aan God te vragen. Hij zal ons de nodige wijsheid geven, op voorwaarde dat ons hart op de juiste plaats zit (vs. 6-8). We moeten vragen in geloof, daarmee bedoelt Jakobus dat we niet mogen twijfelen. Het twijfelen van vs. 6 heeft te maken met het innerlijk

verdeeld (lett. ‘dubbelbezield’) zijn van vs. 8 (zie ook 4:8). Dat blijkt uit de samenhang van deze verzen, alsook uit het Gr. woord ‘diakrino’ (twijfelen) wat eigenlijk betekent: ‘verdeeld’ (vertaald met ‘onderscheid’ in Jak. 2:4). Als ons hart verdeeld is, als we dubbelbezield zijn, dan staan we met één been in het geloofsleven waarbij we leven voor God en tegelijkertijd met het andere been in de wereld waarbij we leven voor onszelf.

Als wij God om wijsheid vragen tijdens verzoeking, dan is dat omdat wij op een Hem welgevallige manier willen reageren op die verzoeking. Als dat de wens van ons hart is, dan mogen wij een antwoord van God verwachten. Als wij andere motieven hebben, dan zal God ons niet antwoorden (vgl. Jak. 4:3). In tijden van verzoeking, wanneer mensen ons slecht bejegenen, is het dus zaak om God te vragen. In praktische zin moeten we hier vooral denken aan situaties van spot en plagerijen. Als de wetgeving zich eenmaal tegen de gelovigen keert, kan het ook nog veel verder gaan. Dat was beslist het geval in de tijd dat Jakobus zijn brief schreef.

Onverwachts gaat Jakobus nu spreken over rijkdom (vs. 9-11). Toch is er een belangrijk verband. Om ons afhankelijk van God op te stellen, moeten we ons bewust zijn van onze eigen geringheid. De rijke kent bij uitstek het gevaar te roemen in zijn hoogheid. De rijke staat hier voor iemand die bezig is met zijn eigen ondernemingen. Verderop in de brief zal Jakobus op de rijke en zijn ondernemingen terugkomen (Jak. 4:13-17). Het grote punt daar is dat de rijke met zijn ondernemingen handelt in onafhankelijkheid van God (vs. 15). Hij vertrouwt op zichzelf, op zijn middelen en zijn eigen kunnen. Een rijke leert het als vanzelf om zijn eigen middelen aan te wenden en zijn eigen boontjes te doppen. Wat hij morgen nodig heeft, koopt hij vandaag en wat hij vandaag mist koopt hij morgen. Met al zijn middelen en macht zorgt hij voor zichzelf.

Hetzelfde kan gebeuren in een tijd van verzoeking: dat wij in plaats van God te vragen en ons afhankelijk van Hem op te stellen, zelf het heft in handen nemen. Jakobus wil dus aangeven dat rijkdom een groot gevaar is, omdat het er gemakkelijk toe kan leiden dat we ons niet in het gebed afhankelijk van God opstellen. Rijkdom brengt immers ook macht en invloed met zich mee. We gaan vertrouwen op onszelf en op alle middelen die we hebben. Daarom spreekt Jakobus over de kleinheid van de mens en over de vergankelijkheid van alle bezit. Kun je daarop je vertrouwen stellen in plaats van op God? Nederigheid en afhankelijkheid van God zijn nodig om stand te houden tijdens verzoeken, dat is: *om daarin God welgevallig te handelen*. Anders bestaat het gevaar dat wij een praktijk vertonen waarin God geen behagen heeft (Jak. 1:20). Jakobus roept ons op om niet te handelen zoals de rijke, maar in afhankelijkheid van God. Zijn wil te zoeken in elke verzoeking die ons overkomt. Dan zullen wij geestelijk groeien en te midden van de verzoeking reageren zoals het God behaagt.

Tweede gevaar:

Verlangen naar aanzien (Jak. 2:1-4)

In hoofdstuk 2 schotelt Jakobus zijn lezers twee case-studies of praktijkgevallen voor (2:2-4; 2:15-16). In de eerste situatie voert hij zijn lezers naar de praktijk zoals die toen in de synagoge gangbaar was. De toepassing ervan op het samenkomen van de gelovigen vandaag de dag ligt voor de hand! Er komen in de synagoge twee mensen binnen. De ene is een rijke met een gouden ring en prachtige kleding. De andere is onmiskenbaar een arme in schamele kleding. De rijke krijgt speciale aandacht, terwijl de arme helemaal geen aandacht krijgt. De rijke krijgt een goede plaats. De arme daarentegen wordt ergens naar de kant verwezen, niet om te zitten maar om te staan. Of, als hij dan toch wil zitten, dan krijgt hij een plaatsje onderaan de voetbank. Letterlijk staat er in het Grieks: ‘onder mijn voetzool’. Het verschil tussen beiden kan niet groter zijn.

Het gaat weliswaar in de eerste plaats om de houding van de aanwezigen, zeg maar: de gemeente. Daar valt het accent op. Maar waarom komt de rijke binnen met zijn gouden ring goed zichtbaar en in zijn prachtige kleding? Is dat niet om aanzien te krijgen? Zó komt de rijke die Jakobus hier omschrijft binnen. Het was een typisch geval in zijn dagen. Hoe anderen reageren, daar heb je weinig invloed op, maar wel op hoe je jezelf gedraagt. In de gemeente zal iemand wel niet meer aandacht krijgen, omdat hij er financieel beter voorstaat dan iemand anders. Maar hoe staat het met de oudste, de voorganger, predikant of diaken? En met de zangleider? Met de gastspreker of bekende Bijbelleraar die op bezoek komt? En dan vooral, hoe kom *ik* binnen in de zaal of op bezoek in een andere gemeente? Verwacht ik dat mijn plaatsje vooraan voor mij gereserveerd blijft? Verwacht ik beter ontvangen te worden dan iemand anders, omdat ik dit artikel geschreven heb? Verwacht ik dat ik welbekend ben, gerespecteerd wordt of aanzien geniet? Hoe sterk zit die neiging er toch in om belangrijk te willen zijn! Wellicht zullen we onszelf zo niet presenteren, maar iedereen kan wel in zijn eigen hart kijken. Hoe mooi is dan het voorbeeld van Paulus in 1 Tessalonicenzen 2:6, waar hij zegt: ‘ook zochten wij geen heerlijkheid van mensen, noch van u, noch van anderen, hoewel wij als apostelen van Christus u tot last hadden kunnen zijn’. Paulus wilde geen eer en aanzien ontvangen. Mag God het ons geven dat dit ook bij ons het geval is.

Derde gevaar:

Wangedrag (Jak. 2:6-7)

Jakobus gaat verder met spreken over de rijke die eer en aanzien wilde verwerven. Nu blijkt dat zij wel mooi naar de synagoge gingen en daar een ereplaats wensten, terwijl zij in de praktijk van elke dag wangedrag

vertoonden. Zij waren onderdrukkers en sleepten anderen voor de rechtbank. Dezelfde praktijken moest Paulus aanklaarten onder de Korintiërs (1 Kor. 6:1-8). Paulus klaagde dat broeders elkaar voor de rechtbank sleepten, wanneer zij een geschil hadden. Zoiets mag niet voorkomen onder gelovigen, die toch broeders van elkaar zijn. Daardoor doen zij elkaar onrecht en doen zij elkaar tekort. Ja, dan is, zoals Paulus het zegt, de zaak al helemaal verloren. De christelijke houding is dat wij in een dergelijke situatie liever onrecht lijden en onszelf tekortdoen, dan naar de rechter te gaan. De toepassing van deze les is ook breder. Hoe gaan wij om met elkaar? Als dat niet op een bijbelse manier en naar Gods gedachten is, dan is ook dat wanpraktijk te noemen!

Dat legt meteen ook de gezindheid bloot die aanwezig was bij de rijken waarover Jakobus schrijft. Het gaat om mensen die steeds eigen voordeel wilden behalen. Ze zijn bezorgd om zichzelf, om hun rijkdom, om hun aanzien en dergelijke meer. En dat zelfs in die mate, dat ze anderen daarvoor onrecht aandoen. Wellicht zullen vandaag de dag broeders elkaar niet voor de rechtbank slepen, laten we het hopen. Dat zullen de gemeenteleden niet goedkeuren. Dezelfde gezindheid kan echter even goed aanwezig zijn. En dat is beslist niet de gezindheid die Christus had (Fil. 2:5-8). Hunkeren we naar aanzien in de gemeente? Vinden we onszelf belangrijker dan anderen? Dan is kwade praktijk ook niet veraf! En dat hoeft helemaal niet zo openbaar te zijn zoals dat bij de rijken, waarover Jakobus spreekt, het geval was. Op een heel andere manier kunnen we elkaar evengoed tekortdoen. Wil ik steeds degene zijn die doopt, zelfs als de dopeling graag een ander verkiest? Denk ik voorrang te hebben om te spreken van de kansel? Wat als er teveel musici zijn? Wordt er dan gewisseld of vindt iemand dat hij steeds de voorrang heeft? Zo zijn er heel wat voorbeelden te noemen.

Kennelijk was zo'n verkeerde gezindheid ook aanwezig onder de gelovigen te Filippi, zodat Paulus moest schrijven: 'Doet niets uit partijzucht of uit ijdele roem, maar laat elk in nederigheid de ander uitnemender achten dan zichzelf; laat ieder niet alleen op zijn eigen belangen, maar ieder ook op die van anderen zien' (Fil. 2:3-4). De zin wordt nog scherper wanneer we rekening houden met bepaalde woorden die er in de grondtest of in bepaalde geschriften niet staan: 'Laat ieder niet op zijn eigen [belangen], maar ieder ook op die van anderen zien'. Een mooie alternatieve vertaling voor het woord 'belangen' is het woord 'bekwaamheden', in de Voorhoevevert. weergegeven in een voetnoot met het woord 'uitnemendheden'. Hoe goed we ook in bepaalde dingen mogen zijn, als we daarmee anderen in de weg staan en tekortdoen, dan zijn we helemaal niet goed bezig! Dan hebben we eigenlijk dezelfde gezindheid als de rijken waarover Jakobus spreekt. Bekwaamheden hebben is op zich helemaal niet verkeerd, integendeel ze zijn een zegen van God. De vraag is echter hoe we ermee omgaan en wat de toestand van ons hart is.

Het gevaar van rijkdom volgens Jakobus

Vierde gevaar:

Hoogmoed (Jak. 4:13-17)

Aan het einde van hoofdstuk 4 heeft Jakobus het opnieuw over de rijke. De kerngedachte nu is dat er hoogmoed in het hart is. Omdat de rijke hoog denkt van zichzelf, houdt hij ook geen rekening met God (vs. 15). Hij is volop bezig met zijn eigen ondernemingen, zijn handel en de winst die hij wil maken (vs. 13). Dat is waarvan hij de mond vol heeft (vs. 16).

Maar waarom spreekt Jakobus hier nu over de rijke en over de hoogmoed die hem kenmerkte? Het vierde hoofdstuk van de brief van Jakobus handelt over conflicten. Er is sprake van 'strijden, vechten, tot de strijd toerusten, moorddadig zijn en naijverig zijn' (vs. 1-2). De oorzaak van al die strijd zijn de eigen hartstochten, niets anders (vs. 3-4). Dat uit zich in jaloezies op wat de ander heeft (vs. 5), en dat is niet overeenkomstig de gezindheid van de Geest. Het is overeenkomstig de eigen hoogmoed (vs. 6). Daarom roept Jakobus vervolgens ertoe op onszelf te vernederen en met berouw te onderwerpen aan God (vs. 7-10). En om niet langer te roddelen, waardoor wij de ander kleineren in de verborgen hoop er zelf groter door te worden (vs. 10-12). Want de oorzaak van al het leed is te vinden in de eigen hoogmoed (vs. 13-16).

Hoogmoed is een ernstig kwaad en zelfs wie in werkelijkheid de kleinste is, kan hoogmoedig zijn. De voetballer die op de bank zit, kan evenzeer van zichzelf denken dat hij onmisbaar is als de spits die twee keer scoort. Maar het is natuurlijk wel zo dat het gevaar van hoogmoed toeneemt, naarmate men inderdaad groter is, meer bezit of meer kan. Een leidinggevende in de gemeente loopt meer risico, net als de predikant of bekende Bijbelleraar enz.

Dan noemt Jakobus wat de mens kenmerkt: 'Want u bent een damp die een korte tijd gezien wordt en daarna verdwijnt' (vs. 14). Zo kunnen wij ook denken belangrijk en onmisbaar te zijn. Niets is minder waar. Ja, voor God is elke gelovige belangrijk en onmisbaar voor Zijn hart. Maar wat de bouw van Gods koninkrijk betreft, daartoe heeft Hij niemand zozeer nodig alsof het Hem anders niet zou lukken. De gemeente was er al voor ons en – tenzij de Heer ons komt halen – zal ze er ook na ons nog zijn.

Vijfde gevaar:

Leven voor het hier en nu (Jak. 5:1-6)

Na de ernstige waarschuwing voor hoogmoed, gaat Jakobus verder met een laatste vermaning aan het adres van de rijke. Hij had al aangegeven dat het leven tijdelijk is (Jak. 4:14b), en over dat onderwerp gaat het nu verder (vgl. Jak. 5:7-8). De rijke met al zijn

ondernemingen blijkt niet alleen vol zelfvertrouwen te zijn, maar hij is ook alleen maar gericht op het hier en nu. Er wordt geen rekening gehouden met het aanstaande oordeel van God (vs. 1, 2). De rijke verzamelt zich allerlei schatten, die hij lekker gaat oppotten alsof ze een eeuwig goed zijn (vs. 3). Hij verzamelt ze niet alleen maar, hij doet er ook anderen tekort voor. In de eerste plaats door zich toe te eigenen wat niet zijn bezit is (vs. 4), terwijl verdiend loon uitgekeerd moet worden. En ook door het puur egoïstisch voor zichzelf te houden (vs. 5).

Het verwijt van vers 5 doet denken aan het verhaal over de rijke man en de arme Lazarus (Luc. 16:19-31). Het staat diametraal tegenover de houding die Jakobus eerder voorschreef, namelijk om te *delen* (Jak. 2:16). Als vers 6 inderdaad over dé Rechtvaardige, de Heer Jezus Christus gaat, dan zien we hoever de rijke bereid is daarin te gaan om zijn eigen hier en nu vast te

houden. Net zover als de leiders van Israël, die bereid waren de Onschuldige naar het kruis te verwijzen om hun eigen 'hier en nu' veilig te stellen.

Wie rijk is heeft het goed, en er moet wat hem betreft niets veranderen. Zo kunnen wij ook wel eens meer vast blijken te zitten aan het hier en nu dan we vaak denken. We amuseren ons in de gemeente, ons gezin, onze bediening, ons werk en onze bezigheden. We vinden het wel prettig zo. Als we niet oppassen, zullen we bij de opname blijken meer vast te zitten aan het hier en nu dan we zelf wel denken. Zullen onze ogen op dat moment reikhalzend vooruitkijken in de lucht of verlangend terugkijken naar de aarde? Eén parameter die we daarvoor hebben, is alvast de vraag hoe we omgaan met ons aardse goed dat tot het tijdelijke 'hier en nu' behoort.

Oude Sporen 2009

